Praha-Žižkov, 26. 9. 2019
P. Jareš

Kristova odpověď pochybujícímu
Mt 11,2-6

Důvodem Janova uvěznění bylo, že se stal nepohodlným. Vytýkal totiž králi Herodovi, že žije s manželkou svého bratra (srov. Mt 14,3-4). A král na Boží slovo neodpověděl pokáním, nýbrž uvězněním proroka. Jan se tak dostal do životní situace, v níž se i v srdci Božího člověka snadno zrodí pochybnosti. Přihodilo se to Janovi. Může se to snadno stát i nám. Zejména tehdy, když delší dobu procházíme nějakým trápením. Pak se i my někdy můžeme začít ptát, jestli je zpráva o Kristu pravdivá. Jan měl od Boha úkol připravit lidi na setkání s Kristem (srov. L 1,16-17.76; J 1,23). Měl jasno v tom, že očekávaným Mesiášem je Ježíš. V Janově evangeliu ho jasně slyšíme, jak o Pánu Ježíši říká: „*Hle, beránek Boží, který snímá hřích světa.*“ (J 1,29 ČEP) Mluvil o Pánu Ježíši také jako o soudci: „*...on vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. Lopata je v jeho ruce; a pročistí svůj mlat, svou pšenici shromáždí do sýpky, ale plevy spálí neuhasitelným ohněm.*“ (Mt 3,11-12 ČEP) Zprávy o Ježíšových činech, které se k němu do vězení dostaly, však stály ve zdánlivém protikladu vůči tomu, co Jan předpovídal. A to byl možná hlavní důvod, proč si začal klást otázku, zda je Ježíš skutečně tím předpověděným králem. Soud nad hříšníky se stále nekonal. Boží království viditelně nepřicházelo. Ježíš uzdravoval, vyháněl zlé duchy, hlásal radostné poselství o Božím království. Proti Herodovi ale nezakročil. Jana z vězení nevysvobodil. Když byl kdysi Daniel uvržen do jámy se lvy, Bůh šelmám zavřel tlamy, takže Danielovi neublížili a hned druhý den ráno byl z jámy vytažen ven (Da 6,23-24/22-23 BKR). Jan byl však ve vězení ponechán až do své popravy. Ve víře nás může někdy znejistit i to, když slyšíme a vidíme, že jiným lidem Bůh viditelně pomáhá. Problémy jiných křesťanů řeší. Na nás ale jakoby zapomněl.

Jan se svými pochybnostmi naložil moudře. Obrátil se s nimi na Pána Ježíše. Nedovolil svým pochybnostem, aby se v něm uhnízdily. Jistě doufal, že Ježíš je schopen dát mu odpověď, která zasvítí jako světlo do jeho temnot. Jak je psáno: „*Obavy lidské srdce tíží, ale dobré slovo vrací radost.*“ (Př 12,25 ČEP) A tak posílá k Ježíši své učedníky a jejich prostřednictvím mu klade svou otázku. My se můžeme na Ježíše obrátit v modlitbě. A také můžeme o svých pochybnostech pohovořit s lidmi, ve kterých Kristus přebývá. S ostatními věřícími. Zásadní je, abychom (podobně jako Jan) nezůstávali se svými pochybnostmi sami. Povězme Ježíši otevřeně o všem, co nás znejišťuje a trápí. A zůstávejme v kontaktu s ostatními věřícími, s křesťanskými přáteli, kteří se s námi a za nás mohou modlit. Dietrich Bonhoeffer napsal: „Kristus v mém srdci je slabší než Kristus

ve slově bratra. Ten prvý je nejistý, ten druhý je jistý.“[1] Z kruhu pochybností se nedostaneme svým vlastním přemýšlením. Ale může nás z něho dostat Ježíš, když zůstaneme v kontaktu s ním a s jeho lidem.

Jak tehdy Pán Ježíš Janovi odpověděl? Jana by jistě potěšilo, kdyby Kristus na dálku otevřel dveře vězení. Ježíš to však neudělal. Nezabránil ani tomu, aby byl Jan později ve vězení popraven. Ježíš také Janovi neodpověděl způsobem: „Ano, jsem Mesiáš!“ Ježíš je Mesiáš, Kristus, Pomazaný. Je skutečně tím králem, jehož příchod předpovídali starozákonní proroci (srov. Jr 23,5-6). Avšak když chodil po zemi, nerozhlašoval o sobě, že je Mesiáš. Místo toho jako Mesiáš mluvil a jednal. Lidé si měli na základě setkání s ním sami (samozřejmě s pomocí Boží; viz J 6,44) odpovědět na otázku, kým Ježíš je. Ani úkolem nás křesťanů není neustále vysvětlovat lidem, že náš Bůh je ten pravý. Spíše bychom měli jako ctitelé pravého Boha žít.

Kristus Janovi odpověděl další zprávou o svých skutcích. Bylo to dění, které je v Izajášově proroctví spojeno s příchodem mesiášské doby. „*Tehdy se rozevřou oči slepých a otevřou se uši hluchých. Tehdy kulhavý poskočí jako jelen a jazyk němého bude plesat. Na poušti vytrysknou vody, potoky na pustině.*“ (Iz 35,5-6 ČEP; srov. Iz 61,1) Ježíš chtěl patrně Janovi ukázat, že Boží sliby se v jeho osobě a jednání plní. A doplnil: „*A blaze tomu, kdo se nade mnou neuráží.*" (Mt 11,6 ČEP) Takový člověk je doslova „blahoslavený“ (Ř. MAKARIOS; Mt 11,6), tedy z Božího pohledu šťastný. Nad Ježíšem se uráželi mnozí, poněvadž neodpovídal jejich představám o Mesiáši. A to i navzdory tomu, že konal mnoho úžasných zázraků, zejména uzdravení. Jakoby tu Ježíš mezi řádky Janovi sděloval: „Moje počínání ti může připadat divné, ale neboj se, všechno je, jak má být.“ V evangeliu už nečteme nic o tom, jak Ježíšova slova na Jana zapůsobila. Můžeme však předpokládat, že ho povzbudila a upokojila.

Pán Ježíš často hned nemění tíživé okolnosti, ve kterých se nacházíme. Právě ty okolnosti, ve kterých se tak dobře daří pochybnostem o pravdivosti evangelia. Vždy nás však povzbuzuje a podepírá svými slovy, a tak nám pomáhá vyjít ven z našich vnitřních nejistot. O našich pochybnostech s námi příliš nedebatuje. Spíš nám ukazuje, že vše, co se děje s námi a kolem nás je v souladu s Božím plánem záchrany. Často nám neříká něco úplně nového, ale nově nám připomíná to, co už o něm víme. Potěšuje nás v našich souženích, abychom pak i my sami mohli potěšovat ty, kdo procházejí nějakým trápením (srov. 2K 1,3-7). Kristus dokáže způsobit, že právě uprostřed našich nesnází prožijeme ujištění o pravdivosti evangelia. To je jeden z nádherných rysů křesťanství.

[1]Dietrich Bonhoefer, *Život v obecenství*, str. 8; Návrat domů, Praha 2006